

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Антикорупційний аудит

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 6 від 27 грудня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Антикорупційний аудит
Викладач (-і)	Василюк М.М., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)4653250
Е-mail викладача	mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна «Антикорупційний аудит» відноситься до спеціальних вибіркових економічних дисциплін, які формують фаховий рівень майбутніх фахівців, орієнтована на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами теоретичних основ сутності антикорупційного аудиту/комплаєнсу та значення його заходів для економічної діяльності суб'єктів господарювання. Аналізується стан і перспективи нормативного регулювання заходів запобігання корупції у приватній сфері. Досліджуються причини та види правопорушень, пов'язаних із корупцією у приватній сфері. Оволодіння цим курсом виробить у студентів навички практичного використання методів та прийомів антикорупційного аудиту/комплаєнсу, уможливить засвоєння підходів до трансформації вітчизняної практики аудиту до Міжнародних стандартів аудиту.	
3. Мета та цілі курсу	
Надати студентам системні знання щодо сутності проявів корупції у приватній сфері, чинників, що її зумовлюють, обґрунтувати антикорупційну політику держави, а також комплекс заходів та механізмів запобігання корупції; формування системи теоретичних знань щодо сутності та структурних елементів антикорупційного аудиту/комплаєнсу у приватній сфері; опанування інструментарію застосування стандартів комплаєнс-технологій, процедур антикорупційної діяльності; оволодіння методиками оцінки корупційних ризиків у діяльності юридичних осіб приватної сфери та внутрішнього аудиту суб'єктів приватної сфери; оволодіння практичними методами розроблення заходів антикорупційного аудиту у сфері діяльності; набуття умінь із розроблення заходів усунення корупційних ризиків у діяльності суб'єктів приватної сфери, врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суб'єктів приватної сфери та впровадження антикорупційної програми підприємства.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>Загальні компетентності:</i> ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). <i>Фахові компетентності:</i> СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.	

- СК02. Здатність організувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.
- СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.
- СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.
- СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.
- СК06. Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.
- СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.
- СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.
- СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
- СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.
- Програмні результати навчання:*
- ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.
- ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.
- ПР09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.
- ПР13. Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин – дфн /зфн
лекції	16/ 6
практичні	14/4
самостійна робота	60/80

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
I	071 Облік і оподаткування	другий	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
ТЕМА 1. НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХОДІВ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У ПРИВАТНІЙ СФЕРІ 1.1. Предмет, об'єкти і система антикорупційного аудиту/комплаєнсу. 1.2. Корупційні правопорушення як об'єкти заходів запобігання корупції.	2	1	8

ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ЗАХОДІВ АНТИКОРУПЦІЙНОГО КОМПЛАЄНСУ У ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПРИВАТНОЇ СФЕРИ 2.1. Процедури, що застосовуються у процесі виконання заходів антикорупційного аудиту/ комплаєнсу. 2.2. Основні принципи антикорупційного аудиту.	2	1	8
ТЕМА 3. КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ЯК СУБ'ЄКТИ ЗАХОДІВ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У ПРИВАТНІЙ СФЕРІ 3.1. Політики антикорупційного комплаєнсу та їх сутність. 3.2.Методики розробки антикорупційних політик, визначення аудиторського ризику.	2	2	6
ТЕМА 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ЗАХОДІВ АНТИКОРУПЦІЙНОГО КОМПЛАЄНСУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВЛЕННЯ І УСУНЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПРИВАТНОЇ СФЕРИ 4.1. Предмет і система антикорупційного комплаєнсу. 4.2. Антикорупційна політика у приватній сфері. 4.3.Процедури виявлення і усунення корупційних ризиків.	2	2	8
ТЕМА 5. ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВЛЕННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПРИВАТНОЇ СФЕРИ 5.1. Основні завдання, джерела інформації щодо виявлення та регулювання конфлікту інтересів. 5.2. Нормативне регулювання заходів запобігання корупції у приватній сфері (антикорупційного комплаєнсу). 5.3. Методика виявлення та регулювання конфлікту інтересів.	2	2	6
ТЕМА 6. АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА СУБ'ЄКТІВ ПРИВАТНОЇ СФЕРИ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ УПОВНОВАЖЕНОГО ПІДПРИЄМСТВА ІЗ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ 6.1.Корупційні правопорушення як об'єкти заходів запобігання корупції у приватній сфері. 6.2. Вимоги до осіб, що можуть обіймати посаду Уповноваженого. 6.3. Повноваження та обов'язки Уповноваженого підприємства із запобігання корупції. 6.4. Політики антикорупційного комплаєнсу.	2	2	8

ТЕМА 7. СТАНДАРТИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ КОРПОРАТИВНОЇ ЕТИКИ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ЯК СКЛАДОВА АНТИКОРУПЦІЙНОГО КОМПЛАЄНСУ 7.1. Політика антикорупційного комплаєнсу щодо запобігання відмиванню доходів, отриманих злочинним (корупційним) шляхом. 7.2. Специфіка заходів антикорупційного комплаєнсу щодо окремих корупційно вразливих сфер. 7.3. Запобігання рейдерству.	1	1	5
ТЕМА 8. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАХОДІВ АНТИКОРУПЦІЙНОГО КОМПЛАЄНСУ У ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПРИВАТНОЇ СФЕРИ 8.1. Нормативне регулювання і Стандарти Антикорупційної корпоративної етики юридичних осіб. 8.2. Відповідальність за корупційні правопорушення. 8.3. Перспективи подолання корупції в Україні.	1	1	5
ТЕМА 9. МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТ ISO 37001 «СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ – ВИМОГИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ». 9.1. Політика антикорупційного комплаєнсу щодо запобігання відмиванню доходів, отриманих злочинним (корупційним) шляхом у приватній сфері. 9.2. Антикорупційний менеджмент. 9.3. Заходи вторинного фінансового моніторингу.	2	2	6
Разом	16	14	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 бална: залік виставляється на підставі поточних оцінок за всі форми контролю - 50 протягом семестру, 50 за залік. Зараховано – “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обгрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обгрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; Зараховано – “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; Зараховано – “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; Незараховано “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

Вимоги до письмових робіт	Відповідно до навчального плану, студент виконує дві модульні контрольні роботи. Головна мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально розписувати результати. Для студентів денної форми навчання передбачено дві модульні контрольні роботи виконані в аудиторії у третьому семестрі – на 4 та 8 занятті. Для студентів заочної форми навчання передбачено одну домашню контрольну роботу, яка повинна бути надіслана на електронну пошту викладача за 10 днів до початку сесії.
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру, 50 балів за залік. Мінімальним допуском до заліку є 25 балів.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Антикорупційний аудит» складає 60 годин. Студентам пропонується виконання у третьому семестрі завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (https://dlearn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.
7. Політика курсу <i>Письмові роботи:</i> студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу. Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академічної заборгованості за встановленими в університеті правилами. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор. Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).	

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється.

Індивідуальні завдання виконуються відповідно до затверджених кафедрою вимогах.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря з зазначенням періоду хвороби).

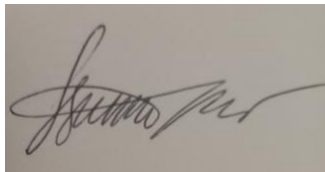
У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки, пройшовши онлайнкурс на платформі Prometheus, назва курсів: «Публічні закупівлі: управління та оцінка ефективності» або «Публічні закупівлі: від теорії до практики». Сертифікат потрібно надіслати на електронну адресу: maria.vasyliuk@pnu.edu.ua не пізніше ніж за 5 днів до останнього практичного заняття за розкладом. Приймаються також сертифікати, які підтверджують проходження курсу студентом і на інших платформах неформальної освіти (головне, щоб курс розширював знання з дисципліни "Антикорупційний аудит"). Попередньо студент повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу: maria.vasyliuk@pnu.edu.ua).

8. Рекомендована література

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII (зі змінами та доповненнями).
2. Антикорупційні засади діяльності органів влади: наук.-практ. посіб. / за наук. ред. А. В. Роздайбіди. Харків: Друкарня МАДРИД, 2014. 364 с.
3. ISO 37001:2016. Система управління заходами для боротьби з корупцією. Вимоги із рекомендаціями для використання. Офіційний збірник. URL https://pecb.com.ua/wp-content/uploads/2017/02/ISO-37001_2016_ukr.pdf
4. Программа антикоррупционных этических норм и обеспечения соблюдения антикоррупционных требований для деловых предприятий: Практическое руководство / Организация объединенных наций. – Нью Йорк, США, 2013.
5. Антикоррупционный комплаенс: Руководство для средних компаний, функционирующих на развивающихся рынках / Анна Надгродкевич, Фрэнк Браун, Пол Китсон, Джон Моррелл. – Центр международного частного предпринимательства, 1155 15th Street NW Ste. 700 Washington, DC 20005, 2014.
6. Ватуля І.Д. Аудит Практикум: навч. посіб. /І.Д. Ватуля, Н.А. Канцедал, О.Г. Пономаренко К. : ЦУЛ, 2015. – 304 с.
7. Внутрішній контроль [Текст] : навч. посіб. / Замула І. В., Танасієва М. М. ; Держ. ун-т "Житомир. політехніка". - Чернівці : Технодрук, 2021. - 335 с.
8. Глобальный договор ООН. «Руководство по оценке риска, связанного с противодействием коррупции» (2013). www.unglobalcompact.org/docs/issues_doc/Anti-Corruption/RiskAssessmentGuide.pdf
9. Головкін Б. М. Механізм запобігання корупції. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 4. С.254 – 260.
10. Головкін Б. М. Антикорупційний менеджмент у митній справі // Фіскальна політика в Україні в кримінально-правовому вимірі: Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Фіскальна політика в Україні в кримінально-правовому вимірі», 26 квітня 2016 р./ Університет державної фіскальної служби України, Навчально- науковий інститут права; кафедра кримінального права та кримінології – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. – 324 с.- С. 60-65.
11. Дацко, К., Теличко, О. (2021). Антикорупційний комплаенс в управлінні бізнесом. Знання європейського права, (4), 59- 62. URL: <https://doi.org/10.32837/chern.v0i4.128>.
12. Державний фінансовий аудит: проблеми теорії і практики [Текст] : монографія / [О. А. Шевчук та ін.]; за заг. ред. О. А. Шевчука та А. В. Лісового ; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2020. - 389 с.

13. Деєва Н.М. Аудит: навч.-метод. посіб. / Н.М., Деєва, О.І. Дедіков. - К. : ЦУЛ, 2019. – 184 с.
9. Дмитренко І. Системно-орієнтований аудит: проблеми методології та тенденції розвитку / І. Дмитренко.: Бухгалтерський облік і аудит.-№2.-2017.
14. Машлякевич Д. С., Литвинов О. М. Стратегії запобігання і протидії корупції в Україні: моногр. Харків: В деле, 2016. 260 с.
15. Мізік Ю.І. Антикорупційний аудит : конспект лекцій / Ю. І. Мізік ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 65 с.
16. Окунев А., Бойко О., Лукин С. Антикорупційний комплаєнс: посіб. для програми з підготовки осіб, відповідальних за реалізацію антикорупційної програми. Київ, 2018. – 177 с.
17. Теличко О. А., Чабаненко Ю.С, Рекун В.А. Проблеми визначення та нормативного закріплення поняття «штучний інтелект» у законодавстві зарубіжних країн та України. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 2. С. 310-313.
18. Трепак В.М. Деякі аспекти протидії корупції юридичними особами приватного права: кримінологічний аналіз // Бюлетень міністерства юстиції України . – 2018. – № 52.
19. Трепак В.М. Корупція в приватній сфері: сутність та законодавче закріплення // Право і суспільство – 2018. – № 4.
20. Харламова Г. Документування аудиту за МСА // Аудитор України. – 2016. - №6 (46). – С. 21 –
21. Запобігання корупції: підруч. / К. А. Автухов [та ін.]; за ред. Б. М. Головіна. Харків: Право, 2019. 296 с.
22. Харламова Г. Документування аудиту за МСА. Планування аудиту // Аудитор України. – 2017. - № 8. – с. 21-25.
23. Офіційний сайт Верховної Ради України – www.rada.gov.ua

Викладач

Марія ВАСИЛЮК